

REIZEN DOOR HET LAND ZONDER GRENZEN

MARIANNE Y. NAEREBOUT

Haar schilderijen stralen een positiviteit uit die door alle grenzen heen barst. Inspiratiebron voor de kleurrijke voorstellingen zijn de vele reizen die zij maakte. De afgelopen dertig jaar woonde kunstenaar Marianne Y. Naerebout in Oman, Syrië en Gabon. Tegenwoordig pendelt ze tussen haar ateliers in Italië, Tanzania en Nederland (Breda om precies te zijn). Voor haar is de wereld een land zonder grenzen.

We reizen met Marianne terug in de tijd naar de plaats waar ze haar eerste zes levensjaren doorbracht: Curaçao. De familie was hier terechtgekomen door het werk van vader Naerebout, een Shell-man in hart en nieren. Marianne: "Ik kan me niet zo gek veel van de Antillen herinneren. Alleen dat we altijd buiten waren en dat ik dan op mijn blote 'kakkies' liep."

De kleine Marianne was een eigengereid type. Altijd op onderzoek uit. Ze toont enkele littekens die ze aan deze periode overgehouden heeft. Hoewel ondernemend en ondeugend, zegt Marianne dat ze vroeger een muurbloem was. "Mijn oma noemde me een 'straatdahlia'. Ik was een ernstig kind en graag op mezelf. Vond het fantastisch om met allerlei materialen in de weer te zijn. Van stukjes glas, papier en plastic maakte ik kleine kunstwerken. Mijn ouders vonden dat prachtig. Ik kan me nog goed herinneren dat mijn vader, toen ik weer eens helemaal onder de verf zat, zei: 'Verf is niet vies, we smeren het ook op de muren'."

Ze vertelt dat haar ouders niet blij waren toen ze hun vertelde dat ze naar de pabo wilde. "Voor hen stond het vast dat ik naar de kunstacademie zou gaan. Uiteindelijk hebben we een compromis gesloten. Eerst de pabo, daarna St. Joost, de Bredase Academie voor Beeldende Kunsten." Na deze twee opleidingen kwam Marianne even in het reguliere onderwijs terecht, maar daar had ze snel genoeg van. Ze wilde reizen.

Moderne nomade

"Via Shell ben ik gaan werken op de internationale school in het sultanaat Oman, een vrouwvriendelijk Arabisch land. Het tropenrooster maakte dat ik zeeën van tijd had om te schilderen. Met de opbrengst van mijn schilderijen en mijn salaris ging ik regelmatig op reis. Zo zwierf ik in schoolvakanties door het Midden-Oosten. Mensen noemden mij 'de moderne nomade'." Tijdens die uitstapjes raakte Marianne gefascineerd door de vele culturen waarmee ze in aanraking kwam. Maar ook de natuur liet haar niet onberoerd. "Ik kan me nog herinneren dat ik op een ochtend een groepje pasgeboren schildpadden naar de zee zag kruipen. Een fantastische ervaring."

Na het verblijf in Oman volgden vijf mooie jaren in Damascus, wederom als onderwijzeres. "Syrië is voor een westerling een compleet andere

wereld. Alles is anders: de mensen, hun kleren, het eten, de gebruiken... Dat zorgt ervoor dat al je zintuigen werken. Als een spons zoog ik alles wat ik zag en hoorde op."

Marianne moet lachen als ze zich herinnert hoe het verkeer zich een weg baande in deze metro-pool met maar liefst vier miljoen inwoners. "Automobilisten rijden er als gekken. Ze zigzaggen over de weg. Meerdere keren heb ik meegemaakt dat er op de vijfbaansweg een kudde schapen tussen de wagens liep."

Beschoten in Beiroet

De wereldreiziger maakte ook onplezierige dingen mee. "In een lokaal ziekenhuis moest ik een buikoperatie ondergaan. Dat ging er niet bepaald hygiënisch aan toe." Ook werd ze ooit beschoten. "In de tijd dat het in Libanon nog oorlog was, wilde ik naar Beiroet om er vrienden

op te zoeken. Doordat de motor van het schip waarop ik zat kapot ging, belandde ik in het gevaarlijke gedeelte van Beiroet. We werden bij aankomst onder vuur genomen. Gelukkig ben ik er zonder kleerscheuren vanaf gekomen."

Na Damascus verhuisde de freelance onderwijzeres achtereenvolgens naar Maleisië, Albanië en het West-Afrikaanse Gabon. In dat laatste land dacht ze even in het paradijs beland te zijn: "Ik logeerde in een hut op een schiereiland. Achter de hut begon de wilde jungle en ervoor liep het witte strand naar de Atlantische Oceaan. Daar, helemaal alleen op dit schiereiland, heb ik naar hartenlust geschilderd. Ik besef nu eigenlijk pas hoe bijzonder dat is."

Tijdens haar reizen wist Marianne door haar open

benadering steeds in contact te komen met de inheemse bevolking. In Syrië maakte ze bijvoorbeeld kennis met nomadenstammen. "Ik reed regelmatig op een paard langs kleine dorpjes. Als ik dan een nomadenstam tegenkwam, vroeg ik bijvoorbeeld of ze een beetje water voor me hadden. Voor je het weet ben je uitgenodigd voor het eten. Mensen zijn enorm gastvrij in die gebieden."

Sprekende kleuren

Al die contacten en ervaringen vormen een onuitputtelijke inspiratiebron voor de kunstenaar. De maskers, de kleding, de sieraden, de dieren... ze heeft ze allemaal in zich opgenomen, waar ze wachten om wellicht ooit opgenomen te worden in een schilderij. "In mijn werk komen drie onderdelen altijd terug: waterleven, mensen en dieren op aarde, en wezens die in de lucht leven. Het zijn basiselementen die in elke cultuur voorkomen en die dus niet gebonden zijn aan een bepaalde stijl."

Marianne wil beslist niet in een bepaald hokje gestopt worden. "Ik ontving eens een aantal Zuid-Amerikanen in mijn atelier. Nadat ze mijn werk bekeken hadden, concludeerden ze dat ik niet uit Nederland kon komen. Ze vonden de schilderijen zo kleurrijk dat de maker ervan uit een land als Brazilië moest komen." Een groter compliment hadden ze haar niet kunnen maken. Marianne komt namelijk niet uit Nederland, ook niet uit Brazilië. Ze komt van de wereld. Een we-

reld die ze een beetje mooier wil maken met haar werken. Daarom knallen er sprekende, levendige kleuren van haar schildersdoeken. Overigens, Marianne schildert niet alleen, ze maakt tevens zeefdrukken, sculpturen en mozaïeksculpturen.

Overkokende melk

Marianne werkt praktisch het hele jaar door. Hoe gaat ze te werk? "Ik sluit me als het ware op. Sta met de schilderijen op en ga ermee naar bed. Voor vrienden heb ik nauwelijks tijd. Ik voel me dan als overkokende melk. Overal hangen schetsen aan de muur en als ik met een bepaald werk begin, sta ik echt te trillen van de spanning. Ik voel de adrenaline door mijn lijf stromen." Alvorens Marianne ook maar een veeg op het doek zet, weet ze precies wat ze gaat maken. "Het beeld dat ik over wil brengen, staat als een plaat op mijn netvlies. Ik pak vervolgens het houtskool en begin als een wilde dat beeld op het doek aan te brengen. Daarna komt het spel met de kleuren. Met krachtige voorstellingen wil ik blijdschap overbrengen. Ik wil een contrast bieden met de werkelijkheid. Duidelijk maken dat mensen zich meer moeten gaan richten op de positieve dingen in het leven." Een kunstcriticus verwoordde het als volgt: 'Ze schildert in de kleuren van de hoop.' De hoop op een mooie toekomst voor deze wereld.

Werk van Marianne Y. Naerebout is te zien in haar atelier te Breda, zie www.naerebout.nl

